

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Powietrznej
87-800 Toruń, ul. Piłsudskiego 104, tel. 52 22 18 6
e-mail: fundacja@elzbieta-zawacka.pl
NIP 956 500 004, REGON 141004236
Nr r-ku 82 1090 1500 0000 0000 5002 0244

Zab. me. powst. met. en. alow
przekazanych przez
dr. Bogdanę Ziółkowską
25.03.2004r.

Nieszawa
taj. nauk.

††
dr Bogdan Ziółkowska

†† Ostrowska Irena

87-800 Włocławek

X: 818/2058 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Ostrowska Irena .....

T-Ł-818/2058 Pom. ....

Mieszawa, faj. news. ....

I./1. Relacja k. 1 s. 1-2

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora k. 2 s. 1-2

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora k. 2 s. 1-4

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. —

VI. Fotografie brak

I/1. Delaja

1. Delaja Greny Ostrowskiej, rękopis,
kserokop.

lc. 1 3.1-2

Lyciowsy

(7)

Urodziłem się 28.V-1908r w Byczynie pow. Radziejów - kuj
w rodzinie Katarzyny i Walentego Baraszkiewiczów. Po ukończeniu
szkoły w Byczynie i odpowiednim przygotowaniu w szkołach
do Seminarium Nauczycielskiego we Włodawce i w roku 1928 otrzyma-
łem świadectwo dojrzałości.

Od listopada 1928r rozpocząłem pracę w szkole w powiecie
Rawa-Mazowiecka kolejno w miejscowościach: Zaleszynie,
Dąbrówka, Kacanka.

W roku 1935/36 ukończyłem Państwowy Wyższy Kurs Nauczycielski
w Poznaniu. Od 1.IX-1936 roku pracowałem w
4-klasowej szkole w Lubochinie pow. Rawa-Mazowiecka

7.II-1937r wyjechałem z miasta i uzyskałem przeniesienie do Terewa,
miejsca zamieszkania mojego, gdzie pracowałem w szkole Nr 1 do
pierwszego września 1938r.

Mój ojciec na froncie w pierwszych dniach wojny, ja uciekłem
z Terewa. Czas okupacji z dwójkiem naszych dzieci przeżyłem
we wsi kolo kolo Ciechanowka. Pracowałem jako pracownik
fizyczny w uprawie w ogrodzie warzywnym Państwa Gieładowskich
w Ciechanowku, potem w fabryce wód mineralnych

W godzinach wolnych od pracy uczyłem w bardzo
trudnych i niebezpiecznych warunkach 20 dzieci polskie,
które po wyzwoleniu zachowały ciągłość nauki. Ostatni przyję-
te do wyższych klas szkoły podstawowej lub otrzymały świadectwo
ukończenia.

W roku 1945 na polecenie inspektora szkół zorganizowałem

szkołę podst. w Ruszku pow. Radziejów, a od 1.X-1945 r pracuję na stanowisku kierownika przez 27 lat w szkole podstawowej w Bilichowie gm. Osiecinny, która ze szkoły o dwóch nauczycielach przekształciła się w jedną 8-klasową szkołę

Od 1 września 1972 r przeszedłem na emeryturę.

Równocześnie z rozpoczęciem pracy w szkole w Bilichowie prowadziłam dodatkowo młodzież dorosłej i rodziców.

Organizowałam Kółko Gospodki Włościańskie w 1948 r w ramach którego urządzałam różne kursy, odczyty i imprezy kulturalne.

Obejmam opiekę dzieci znajdujące się w trudnych warunkach materjalnych i sioty. Organizowałam dzieciom oraz okolicznościom emerytów.

W szkole skupiała się cała życie kulturalne rejonu

Od 1947 r należałam do PPR, a od 15.XI-1948 r do PZPR.

W latach 1949-1956 byłam sekretarzem PZP, wykładowcą szkolenia partyjnego, delegatka na konferencje powiatowe PZPR w Radziejowie i wojewódzkie w Bydgoszczy.

W Gromadzkiej Radzie Narodowej w Osiecinach byłam radnym przez trzy kadencje, wybrana w wyborach w dn. 5.XII-1954 r, 2.II-1958 r, 10.IV-1961 r.

Pracowałam także w Radzie Nadzorczej Gm. Spółdzielni S.Ci. w Osiecinach.

W roku 1973 otrzymałam Złoty Krzyż Zasługi i Złoty odznak ZNP.

Grasnowska

1/2. Dokumenty dotyczące rełatora: Ostrowskie
Zreue

1. Zeznanie w miejsce przysięgi z
dn. 27.03.1948r., kserokop. k. 1 s. 1
2. Zawiadzenie Mz. Woj. we Włocławku
Kuratorium Oświaty i Wychowania
z 31.03.1981r. w sprawie tajnego muzeum k. 1 s. 2

Z e z n a n i e   w   m i e j s c e   p r z y s i ę g i.

W dniu 27 lutego 1948 r. stawili się do biura Zarządu Miejskiego w Ciechocinku nie wezwani ob. Przędzięk Aniela, Borowicka Maria, Kaniewska Maria, Stawiszyska Helena - zamieszkałe we wsi Wola gm. Maciejów i ob. Przybyś Stefan zamieszkały w Ciechocinku, przy ul. Narutowicza Nr 77, uprzedzeni o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie oświadczyli co następuje:

Znana nam osobiście ob. Irena O s t r o w s k a nauczycielka szkoły powszechnej podczas okupacji w latach od 1941 r. do 20 stycznia 1945 r. uczyła nasze dzieci, które osiągnęły wiedzę z zakresu szkoły powszechnej.

Zeznanie powyższe polega na prawdzie co po pieramy własnoręcznymi podpisami.

Kaniewska Maria
Kaniewska Maria
Stawiszyska Helena
Stawiszyska Helena

Przędzięk Aniela
Przędzięk Aniela
Borowicka Maria
Borowicka Maria
Przybyś Stefan
Przybyś Stefan

Przędzięk Aniela
Przędzięk Aniela
Borowicka Maria
Borowicka Maria

Własnoręczność podpisów ob. Przędzięk Aniela, Borowickiej Marii, Kaniewskiej Marii, Stawiszyskiej Heleny i ob. Przybyś Stefana Zarząd Miejski m. Ciechocinka stwierdza.-

Opł. kano. 40 zł.

Ciechocinek, dn. 27. 2. 1948 r.

B E R M I S T R Z
m. Ciechocinka
I. Marcinkowski
I. Marcinkowski

URZĄD WOJEWÓDZKI
we Włocławku
Kuratorium Oświaty i Wychowania
sk. O.IV - 102/23/81

2

Włocławek, dnia 31.03.1981r

Z a ś w i a d c z e n i e

Urząd Wojewódzki - Kuratorium Oświaty i Wychowania we Włocławku na podstawie załączonego zaświadczenia zgodnie z pismem Ministerstwa Oświaty i Wychowania Nr EO-Z2-195/39/76 z dnia 14.V.1976r w związku z ustawą z dnia 23.X.1975r o dalszym zwiększaniu świadczeń dla Kombatantów i więźniów obozów koncentracyjnych /Dz.U.Nr 34 poz. 28b/ stwierdzam, że Ob. Ostrowska Irena, córka Walentego ur. 28 maja 1908r w Byczyna-Radziejów zamieszkała we Włocławku, ul. Płocka 145 prowadziła tajne nauczanie niezorganizowane w Ciechocinku w okresie od 7.II.1941r do 20.I.1945r.

KIEROWNIK
Oddziału Kadry i Spraw Socjalnych
Bulczyński
mgr Sławomir Bulczyński

1/3. Inne materiały dokumentacyjne: Ostrowska
Greus

1. Deklaracja ostrowska z 11.01.1980r.,
kserokop. (z B o W i S) k. 2 s. 1-4

37

(6)

Deklaracja członkowska

Proszę o przyjęcie mnie w poczet członków zwyczajnych Związku.
Zobowiązuję się być aktywnym członkiem organizacji, przestrzegając
w praktyce zasad ideowych, Statutu Związku oraz uchwał i postanowień
Władz ZBoWiD.

4/19/46

4277

1. Nazwisko Ostrowska imię Yreua
 Nazwisko panięskie (dla mężatek) Banaszkiewicz
 2. Imiona rodziców i nazwisko rodowe matki Walerii i Katarzyna Głowacka
 3. Data urodzenia 28 maj 1908 r miejsce urodzenia Byczyna
 4. Stan cywilny wdowa 5. Zawód nauczycielka
 6. Wykształcenie (ogólne i specjalne) średnie pedagogiczne
 7. Adres zamieszkania Iskrohów gm. Osieczany
 Telefon domowy nie ma
 8. Miejsce pracy i zajmowane stanowisko emerytowana kierownik szkoły
w Iskrohnie gm. Osieczany
 Telefon w miejscu pracy nie ma
 9. Przynależność partyjna PPR
 10. Stopień wojskowy (nadany przez MON) nie ma
 11. Posiadane odznaczenia (rodzaj, klasa, stopień, kto nadał, rok nadania):
Żelazny Krzyż Zasługi 1945
Medal Waleczności 1945
Medal 10-lecia 1918-1928

UWAGA: Zgodnie ze statutem oraz regulaminem weryfikacyjnym ZBoWiD uprawnienia do zweryfikowania i przyjęcia do Związku w charakterze członków zwyczajnych posiadają:

1. Bojownicy walk o wolność i demokrację, którzy brali udział:
  - a) w walkach narodowo-wyzwoleńczych i rewolucyjnych w latach 1905—1918 oraz w Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej,
  - b) w walkach o polskość i wolność narodową Śląska, Wielkopolski, Mazur, Warmii, Pomorza, Gdańska i Ziemi Lubuskiej,
  - c) w walce przeciwko siłom reakcji i faszystom w Polsce w latach 1918—1939,
  - d) w walkach w okresie międzywojennym o wolność narodową i społeczną poza granicami kraju a w szczególności weteranów walk w obronie republikańskiej Hiszpanii,
  - e) w walce czynnej przeciwko hitlerowskiemu najeźdźcy i okupantowi w kraju i na wszystkich frontach walk z hiteryzmem i faszyzmem w okresie II wojny światowej,
  - f) w walkach zbrojnych z reakcyjnym podziemiem po wyzwoleniu Polski.
2. Prześladowani i więzieni w hitlerowskich więzieniach i obozach koncentracyjnych ze względów politycznych, narodowościowych i światopoglądowych.

Zmarła 07 06 1999 we Włodawie 10

12. **Działalność przedwojenna, okupacyjna i powojenna, na podstawie której ubiega się o członkostwo Związku** — wymienić dokładnie partię polityczną, formację wojskową lub Ruchu Oporu, przebieg służby i działalność w okresie bezpośredniego udziału w walkach wolnościowych, pełnione funkcje, pod czym dowództwem, kierownictwem, w jakich jednostkach, oddziałach, w jakich miejscowościach, (podać dokładne nazwy oddziałów i okres od — do). Załączyć dokładny życiorys.

Od 1941 r. do 20 stycznia 1945 r. mieszkałem dzięki
kamieniczkę w Rzeszowie k. Cielęcinka z rodziną Oleśkowskich
K. godzinach nauki dwóch synów Bonierów kamieniczką
na Kuczkę k. Cielęcinka oraz z Kobi i Cielęcinka
dzieci Kamińskich, Grodzkich, Sławiszynskich, Baraszków
Prybyśskich i Bedekherów w których odbywały się skromne
lekcje w godzinach popołudniowych i wieczornych z
zachowaniem estymacji i hojności i wszelkich

13. Data i miejsce wstąpienia:

Od roku 1941 do 20 stycznia 1945 r.

14. Używane pseudonimy:

nie miałem

15. Pobyt w więzieniach, na zesłaniu, w katordze, w obozach karnych, koncentracyjnych i jenieckich — wymienić daty, okres i powód pozbawienia wolności, nazwy więzień lub obozów, numery więziarskie:

nie byłem

16. Data i okoliczności odzyskania wolności:

Wolność odzyskałem 20 stycznia 1945 roku przy codziennej pracy w fabryce od mino-
ralnych w Cielęcinku.

Do Cielęcinka nadciągali polscy żołnierze z uwolnionych
obozów. Bratam udzielił pomocy i pomocy, szczególnie
kobietom Rydowskim. Potem wkroczyły wojska
radzieckie i polskie witały entuzjastycznie.

17. Przebieg działalności zawodowej, społeczno-politycznej, wojskowej itp. w okresie od dnia 22 Lipca 1944 r. do chwili obecnej — wymienić zajmowane ważniejsze stanowiska, pełnione funkcje, daty, miejscowości. Jeśli kandydat(ka) był(a) karany(a) przez sądy PRL, powinien(na) podać za jaki rodzaj przestępstwa, czy korzystał(a) z ustawy amnestyjnej, rehabilitacji sądowej, zatarcia skazania, kiedy i gdzie. Jeżeli był karany załączyć odpis wyroku sądowego.

10

W 44 roku pracowałem w Cechu Ciepłych w fabryce
Zastosowałem się do pracy w zawodzie...
Kam. Aleksandra...
Pracowałem...
W 1947 roku...
W 1945 roku...
W 1945-56 roku...
W 1945 roku...
W 1945 roku...

18. Czy w okresie II wojny światowej odstępował(a) od obywatelstwa polskiego, przyjmując obywatelstwo niemieckie lub inne uprzywilejowane przez rząd hitlerowski, kiedy i gdzie: ...

Prawdziwość powyższych danych
stwierdzam własnoręcznym podpisem

Greis Ostrowska
(podpis)

11 stycznia 1946 r.
(miejscowość)

Spis załączników:

- 1. własna fotografia wym. 3 x 4 cm (podpisana na odwrocie)
- 2. życiorys
- 3. Germania rodziców
- 4. Zapytanie o moralność

Członkowie wprowadzający

Wprowadzając w poczet członków zwyczajnych Ob. Ostrowską Greis oświadczamy, że wymieniony(a) jest nam osobiście znany(a) i bierzemy na siebie odpowiedzialność za jego (jej) obywatelską postawę i poziom moralny, co niniejszym stwierdzamy własnoręcznymi podpisami:

1. Nazwisko i imię Prosiński Bronisław
Adres zamieszkania Osipiny ul. Kilińskiego 14
Członek zwyczajny ZBoWiD leg. czł. Nr 540/46
Bonia
(podpis)

1. Nazwisko i imię Wrocłowski Zdzisław
Adres zamieszkania Osipiny ul. Kujawki 18
Członek zwyczajny ZBoWiD leg. czł. Nr 1808/46
Wrocław
(podpis)

UWAGA — Wszystkie rubryki deklaracji muszą być dokładnie wypełnione, nie mogą być pozostawione bez odpowiedzi lub skreślone.

Do Zarządu Dzielnicowego — ^{Koła} Miejskiego *) ZBoWiD w ^{Osięcinach} .....

Zarząd Koła ZBoWiD w ^{Osięcinach} przesyła niniejszą deklarację członkowską wraz z załącznikami w celu zaopiniowania kandydata(ki) przez Zespół Weryfikacyjny Zarządu Dzielnicowego — Miejskiego *) ZBoWiD.

Jednocześnie stwierdzamy własnoręczność podpisów członków wprowadzających.

SEKRETARZ
Włodarski
(podpis)

PREZES
M. K. W.
(podpis)

Opinia Zespołu Weryfikacyjnego Zarządu ~~Dzielnicowego~~ — Miejskiego *) ZBoWiD

Na podstawie przedłożonych dokumentów zaopiniowano w dniu ^{19. 10.} 1980 r.

*) ~~przynależności~~ — ~~odmówić~~ kandydatowi(ce)

prawa przynależności do ZBoWiD w charakterze członka zwyczajnego.

Uzasadnienie: *wg zeznań świadków nie ma na tejj cel komple-
tów w cichowicku w rekiesi szefy p odstawy.*

Podpisy członków W. K. W.
Włodarski
(podpis)

PRZEWODNICZĄCY Z. W.
M. K. W.
(podpis)

Do Zarządu Wojewódzkiego ZBoWiD w ^{Włodarska} l

Zarząd Koła — ^{gminnego} ~~Dzielnicowego~~ — ^{Osięcinach} Miejskiego *) ZBoWiD przesyła niniejszą deklarację członkowską wraz z załącznikami w celu wydania orzeczenia przez Komisję Weryfikacyjną Zarządu Wojewódzkiego ZBoWiD.

Zarząd Koła — ^{gminnego} ~~Dzielnicowego~~ — ^{Osięcinach} Miejskiego *) proponuje przyznać — odmówić kandydatowi(ce) prawa przynależności do ZBoWiD w charakterze członka zwyczajnego.

Uzasadnienie: *wg dokumentów nie ma na tejj cel komple-
tów w cichowicku w rekiesi szefy p odstawy.*

Jednocześnie stwierdzamy własnoręczność podpisów członków wprowadzających.

SEKRETARZ
Włodarski
(podpis)

PREZES
M. K. W.
(podpis)

Orzeczenie Komisji Weryfikacyjnej Zarządu Wojewódzkiego ZBoWiD

Na podstawie przedłożonych dokumentów wydano w dniu ^{24. 02} 1980 r.

następujące orzeczenie:
*) ~~przynależności~~ — odmówić kandydatowi(ce) prawa przynależności do ZBoWiD w charakterze członka zwyczajnego.

Uzasadnienie: *osm adeczenie ma adeczenie kuratorów orzady
tylko zamadeczenie kuratorów orzady*

Podpisy członków Zarządu Wojewódzkiego W. K. W.
Włodarski
Przewodniczący Zarządu Wojewódzkiego W. K. W.
Henryk Szymanski

Wydano legitymację członkowską ZBoWiD w dniu ^{24. 02. 80} 197... r.

Nr ewid. Zarządu Wojewódzkiego ⁴²⁷ .....

Legitymację przekazano do Zarządu w ^{25. 05. 80} dnia 197... r.

*) Niepotrzebne skreślić.

SZWP "UNIPAP" Sp. z o.o. Zakład Produkcyjny
59-220 Legnica, ul. Jaworzynska 17, 19
POLSKA

TECZKA DO AKT

PKWiU 22.22 20-50.50

SWW 1824-33

ZN-96/1

5 904149 026004 >